

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyně **D. N.**, zastoupení Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní č. 7, Moravská Ostrava, PSČ 702 00, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.4. 2011, č.j. OAM-171/ZA-06-K03-2010, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 4.4. 2011, č.j. OAM-171/ZA-06-K03-2010, se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobkyni náklady řízení v částce 11.520,- Kč k rukám jejího zástupce Mgr. Farida Alizeye, advokáta se sídlem Stodolní č. 7, Moravská Ostrava, PSČ 702 00, a to do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

-2-

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně napadla prostřednictvím svého zástupce včas podanou žalobou v celém rozsahu shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým jí nebyl udělen azyl dle ust. § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), ale byla jí udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci shora označeného rozhodnutí.

V žalobě namítala porušení některých ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád žalovaným v předchozím správním řízení (§ 3, § 4 odst. 1, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu) a porušení ustanovení § 12 zákona o azylu. Vyslovila přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 a dle § 14 zákona o azylu, když udělení toliko doplňkové ochrany považuje za nedostatečné, neboť se jedná o pouze dočasný institut. Žalobkyně zopakovala, že Afghánistán opustila spolu se svým bratrem a jeho rodinou (pozn. soudu: zdejším soudem vedeno pod sp. zn. 32Az 14/2011), neboť jejich životy tam byly v nebezpečí. Popsala a zopakovala důvody opuštění země původu, potíže svého bratra s Talibanem, jímž byl třikrát unesen. Uvedla, že její otec byl členem Komunistické strany Afghánistánu, nyní spolupracuje s anglickými vojáky a kvůli tomu měli problémy. Předložili v tomto směru se svým bratrem žalovanému důkazy (fotografie otce s anglickými vojáky na vojenském cvičení). Byla nucena ke sňatku s jedním z vůdců Talibanu jménem Mullah Naim, což zásadně odmítala a i kvůli tomu byl její bratr Talibanem unesen, aby ji ke sňatku přesvědčil. Její bratr byl Talibanem nucen ke spolupráci, což odmítal, a ze všech těchto důvodů byli celá rodina ohroženi na životě ze strany hnutí Taliban. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí správně konstatoval, že její otec byl členem politické strany a veřejně prováděl aktivity proti hnutí Taliban a jeho aktivity se celé rodiny přímo dotýkaly. Uvedla, že dále byla jako žena v nebezpečí, neboť Taliban porušoval její základní právo na svobodný život a svobodný výběr manžela, což žalovaný při svém rozhodování nevzal v úvahu. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že vylíčené jednání Talibanu vůči žalobkyni nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, ale zároveň paradoxně připouští, že na podkladě zjištěných informací k obdobným jednáním ze strany hnutí Taliban dochází, že žalobkyni a jejím bratrem popsany příběh, tedy jejich pronásledování nelze vyloučit, a přesto rozhodl v její (jejich) neprospěch, čímž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Zdůraznila, že se v zemi původu snažili najít pomoc, avšak státní orgány jim a jí jako ženě nebyly schopny zajistit dostatečnou ochranu. Rovněž nebylo reálné, aby se přestěhovali do jiné části Afghánistánu, když žalovanému je jistě známo, že politická situace v Afghánistánu je velmi špatná a vláda není schopna zajistit bezpečí svým občanům. Žalovaný tak podle žalobkyně nevzal v úvahu pronásledování žalobkyně a celé její rodiny, tak jak je definováno v ustanovení § 2 zákona o azylu. Dále uvedla, že během správního řízení aktivně doplňovali informace a důkazy k prokázání svých tvrzení, mezi nimiž byla i fotografie jejího otce, prokazující jeho spolupráci s britskými vojáky, přičemž aktivity jejího otce představovaly pro ni a celou rodinu nebezpečí v zemi původu. Žalobkyně je rovněž přesvědčena, že žalovaný nedostatečně posoudil její žádost ve

smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Závěrem vyslovila přesvědčení o tom, že v případě návratu do země původu by vzhledem k tam panujícím poměrům a k pronásledování namířenému vůči ní byla ohrožena práva, která jsou zakotvena jako základní lidská práva v řadě mezinárodních dokumentů. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc se vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádosti o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně, použité informace o zemi původu a na vydané rozhodnutí. Uvedl, že sama žalobkyně žádné problémy, na základě nichž by jí mohl být udělen azyl ve smyslu § 12 zákona o azylu neměla a tyto jí ani nehrozí. Nebyla členkou žádné politické strany, organizace či hnutí a v zemi původu se ani veřejně nijak neangažovala, pouze se odmítala provdat za vůdce příslušníka hnutí Taliban ve městě Helmand, za což jí i bratrovi dle jejích slov hrozí v Afghánistánu nebezpečí. V žádosti výslovně uvedla, že toto je jediný důvod jejího odchodu ze země původu. Správní orgán rovněž neshledal v případě žalobkyně opodstatněnost pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, neboť neuváděla žádné mimořádné okolnosti svědčící pro kladné rozhodnutí v tomto směru. Avšak s ohledem na bezpečnostní situaci v zemi původu, která je v současné době považována za vnitřní ozbrojený konflikt, kdy nelze vyloučit i možnost nelidského či ponižujícího zacházení ze strany příslušníků hnutí Taliban a kdy způsoby ochrany obyvatelstva jsou v zemi značně omezené, byla žalobkyni vyslovena doplňková ochrana v trvání 24 měsíců. Žalovaný je proto přesvědčen, že žalobkyně nebyla v průběhu správního řízení zkrácena na svých právech, odkázal v tomto směru na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí správního orgánu, proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Soud konstatuje, že věc bratra žalobkyně jménem M. N. D., jeho manželky S. D. a jejích dvou nezletilých dětí je zdejším soudem vedena pod sp. zn. 32 Az 14/2011 a byla projednána stejného dne jako věc žalobkyně.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, projednal žalobu při jednání za účasti tlumočnicka jazyka paštského.

V přezkumném řízení provedl soud důkaz obsahem správního spisu, z něhož ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 4.5. 2010 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR). Uvedla, že má afghánskou národnost, je islámského vyznání, paštunka, není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany nebo organizace. Její otec byl členem Komunistické strany Afghánistánu. Vlast opustila společně s bratrem a jeho rodinou v únoru 2010 kvůli potížím s Talibanem.

Uvedla, že před rokem Taliban třikrát unesl jejího bratra M. Po prvním únosu lidé z vesnice uspořádali sbírku peněz za jeho propuštění. Po třech měsících byl opět unesen a propuštěn opět po zaplacení ještě více peněz. Tři měsíce před opuštěním Afghánistánu byl unesen potřetí a podmínkou za jeho propuštění byla výměna za ni samotnou, jeden z vůdců Talibanu jménem M. N. ji chtěl získat za ženu. Bratr jejím jménem souhlasil, aby ho propustili. Než došlo ke svatbě, z vlasti spolu s bratrem a jeho rodinou utekli. Nejdříve odjeli autem do Pákistánu, kde dva měsíce žili a poté cestovali letecky do ČR. Původně mířili do Londýna za rodiči, ale v Praze na letišti byli zadrženi. Cestovala na falešný cestovní doklad, vše k odjezdu vyřizoval její bratr. V případě návratu se obává o život, ze strany M. N. Bratr porušil dané slovo, v Afghánistánu by je všechny zabili. Uvedla, že finančně byli dobře zajištěni, neměli finanční potíže. Při pohovoru provedeném dne 4.8. 2010 žalobkyně výše uvedené skutečnosti potvrdila a zopakovala, že důvodem opuštění Afghánistánu byla skutečnost, že její otec byl v Komunistické straně, pracoval s bývalou vládou, a proto musel z vlasti uprchnout do Anglie. Kvůli potížím otce měli také problémy. Uvedla, že ve vlasti nemohli dále žít, jejich život byl podle předpisů jejich země nemravný. Nechtěla si vzít za muže M. N., a toto odmítnutí je v jejich zemi považováno za nemravné. Taliban všechny obyvatele nutí k dodržování jejich vlastních pravidel. Podrobněji popsala všechny tři únosy svého bratra. Uvedla, že když bratra unesli poprvé, obvinili jejich otce ze spolupráce s britskými vojáky působícími v Afghánistánu. Ukázali bratrovi fotografie, kde byl její otec jak cvičí britské vojáky. Otec znal prostředí, a proto se příslušníci Talibanu domnívali, že mají tak velké ztráty na životech. Při druhém zadržení bratra nutili ke spolupráci a finanční podpoře. Odmítl, proto ho chtěli ho zabít. Jeden z vůdců Talibanu jménem Mullah Naim řekl, že se za bratra zaručí, když příště dodrží slib. Chtěl si žalobkyni vzít za ženu a bratr byl propuštěn, aby domluvil svatbu. Řekla bratrovi, že se za dotyčného muže neprovdá, protože je starý, má již tři ženy, je to zabiják. Raději se sama zabije, než by se za něho provdala. Bratr tak podmínku nesplnil a byl unesen potřetí. Po třetím únosu slíbil, že zajistí svatbu. Protože se sňatkem nesouhlasila, museli uprchnout ze země původu. Uvedla také, že za propuštění jejího bratra uspořádali místní lidé sbírku peněz (ženy nemohly rozhodovat o penězích). Utekli do Pákistánu, tam onemocněl bratrův syn a v nemocnici potkal jednoho z mužů od Mullah Naima, který mu vyhrožoval. Bratr se proto rozhodl zorganizovat cestu do Evropy. Podrobnosti nezná, vše zařizoval bratr. Uvedla také, že žádali o pomoc afghánskou vládu, ale ta jim odmítla pomoci, dokonce jejího bratra považovali za spolupracovníka Talibanu, proto museli z vlasti odjet.

Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že při svém rozhodování vycházel zejména z výše uvedené žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany a pohovoru, které posuzoval na pozadí informací shromážděných v průběhu správního řízení ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Afghánistánu. Vycházel zejména z Informací MV Velké Británie ze dne 29.8. 2008, 8.4. 2009 a 11.11. 2009, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 31.3. 2008, července 2009 a 17.12. 2010, aktuálních informací z databáze ČTK – Islámská republika Afghánistán a Informací MZV ČR, č.j 114240/2008-LP ze dne 9.5. 2008. Po provedeném správním řízením žalovaný

uzavřel, že v případě žalobkyně bylo objasněno, že za důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvádí obavu z následků svého nesouhlasu uzavřít manželství s místním vůdcem Talibanu. V případě návratu se obává zabití jak ze strany hnutí Taliban, tak i místních obyvatel, protože porušila islámská pravidla.

Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalobkyně nebyla v Afghánistánu členkou žádné politické strany ani organizace, nezmínila žádnou veřejnou aktivitu, která by se dala považovat za uplatňování politických práv a svobod, a proto žalovaný dospěl k závěru, že nebyla ve vlasti pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Ke stejnému závěru dospěl i ve vztahu k ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že k útokům na civilisty podporující vládu, či Afghánce pracující pro mezinárodní organizace ze strany hnutí Taliban (jakož i dalších ozbrojených skupin) obecně docházelo (odkázal na informaci MZV ČR z 9.5. 2008 a informaci UNHCR), přičemž žalobkyně neuvedla, že by byla v nějakém spojení s mezinárodními jednotkami nebo státními orgány své vlasti. Pokud mělo dojít k domluvenému sňatku, nepovažuje žalovaný tento fakt za azylově relevantní. Potíže žalobkyně nesouvisely s její rasou, pohlavím, náboženstvím, národností či příslušností k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů, ale týkaly se nesouhlasu s bratrem domluveným sňatkem. Poukázal na to, že po druhém propuštění jejího bratra po podmínkou získání jejího souhlasu se sňatkem, uběhlo do dalšího zadržení několik měsíců, během kterých nebyla ze strany hnutí Taliban nijak obtěžována. Žalovaný uvedl, že žalobkyně měla reálnou možnost své potíže s vynuceným sňatkem vyřešit např. změnou svého bydliště. Žalovaný připustil, že bezpečnostní situace v Afghánistánu nebyla dobrá, ale nacházely se tam bezpečné oblasti, např. Kábul a okolí. Žalovaný vyslovil pochybnost o platnosti slibu-záruky, která byla učiněna pod nátlakem. Dále uvedl, že pokud byl její bratr ve spojení se svým otcem v zahraničí (pomocí satelitního telefonu), bylo by logické očekávat, aby požádal svého otce o pomoc či přímo intervenci u britského vojenského kontingentu, pro který cvičil vojáky nasazené v Afghánistánu v rámci jednotek ISAF. Žalobkyní vyslovené obavy ze strany místních obyvatel pro případ návratu, označil za nepodložené a azylově irelevantní. Původcem ohrožení žalobkyně měly být soukromé osoby a jejich motiv lze dle žalovaného zcela jasně označit za mstu za nedodržení slibů.

Dále odůvodnil, že žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu ani důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Odůvodnil, že se zabýval rodinnou, ekonomickou a sociální situací žalobkyně, neshledal však v jejím případě důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu.

Žalovaný udělil žalobkyni doplňkovou ochranu v trvání 24 měsíců s odůvodněním, že politickou a zejména bezpečnostní situaci v zemi nelze považovat za natolik uspokojivou, aby umožňovala její bezpečný návrat do vlasti. Situace v Afghánistánu je v současné době považována za vnitřní ozbrojený konflikt, který zasahuje celé území Afghánistánu, kdy nelze vyloučit i možnost nelidského či ponižujícího zacházení ze strany ozbrojených protivládních skupin (Taliban)

vzhledem k několika únosům bratra žalobkyně a případnému vynucenému sňatku, kdy možnost nalezení účinné ochrany lze dle žalovaného považovat za velmi omezenou a ztíženou.

Soud konstatuje, že stejná rozhodnutí (tj. neudělení azylu dle § 12, §13 a § 14 zákona o azylu a udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu) byla žalovaným vydána i ve věci bratra žalobkyně, jeho manželky a jejich dvou dětí.

Zástupce žalobců navrhl, aby soud při jednání, které bylo ve věci žalobkyně i ve věci jejího bratra a rodiny (sp. zn. 32 Az14/2011) nařizeno na den 5.4. 2012, provedl výslech svědků, a to pana Amana Darwaishe, t.č. žijícího v Londýně, otce žalobkyně a pana Mohammeda Zahira Noorsaie, t.č. žijícího v Holandsku, jejichž účast zajistí strana žalobkyně a není nutné je předvolávat soudem.

Soud této žádosti vyhověl a provedl výslech navržených svědků.

Svědék A. D., nar. 1.1. 1958 potvrdil, že je otcem žalobkyně a žalobce M. N. D. Uvedl, že v letech 1981 až 1992 pracoval v Afghánistánu jako policejní důstojník. Byl členem Lidové demokratické strany Afghánistánu. Dále uvedl, že byl za vlády M.N. Mudžáhidina dvakrát ve vězení. Po pádu této vlády v roce 1992 k moci nastoupil Taliban. Několikrát byl pod tlakem Talibanu, v roce 1998 byl uvězněn. Začátkem roku 1999 se mu podařilo z vězení utéct, opustil zemi původu, odcestoval do Velké Británie a požádal tam o azyl. V roce 2003 získal ve Velké Británii politický azyl. Ten také získali jeho manželka, 3 dcery a 4 synové. Jeho poslední dvě děti v jsou zde v ČR a žádají o azyl. Uvedl, že je členem Národní strany Afghánistánu od roku 2003, kdy byla založena a jeho syn M. je jejím členem od roku 2006. Oba byli proti Talibanu a byli tímto hnutím tyranizováni. Svědek uvedl, že Taliban jeho syna M. třikrát unesl, při jednom zadržení byl málem zabit. Dále hovořil o požadavku Talibanu za propuštění jeho syna, pokud slíbí svou sestru N. (žalobkyni) za ženu jednomu z vůdců Talibanu – M. N. Uvedl, že čtyři muži z oblasti, kde syn a jeho rodina žili, tzv. stařešinové, kteří jsou obecně respektováni (uvedl jejich jména) se písemně Talibanu zaručili za propuštění syna M. a že tento dodrží slib uzavření manželství své sestry N. s vůdcem Talibanu M. N. a že bude s Talibanem spolupracovat. Zástupce žalobkyně předložil originál listiny, která byla přečtena a tlumočena tlumočnickem (pozn. soudu, jedná se o stejnou listinu – záruku, která byla bratrem žalobkyně předložena k důkazu již ve správním řízení). Svědek k dotazu soudu uvedl, že tyto informace má od svého syna a dcery, ověřil si je i přímo v Afghánistánu, informovali ho o tom přátelé.

K dotazu soudu, co by žalobkyni a bratrovi s rodinou hrozilo v případě jejich návratu do Afghánistánu, svědek uvedl, že přinejmenším by byli zabití. M. N. již dle uvedeného příslibu považuje dceru N. za svoji ženu. Pan A., stařešina, který byl jako první podepsán ve výše citované záruce, byl již zabit. Uvedl, že za útěk ze země původu hrozí jeho dětem pomsta. Svědek dále uvedl, že v roce 2006 začal spolupracovat s Ministerstvem obrany Velké Británie a Talibanci se

budou chtít pomstít za to, že zradil. Taliban argumentuje takto: “utekl jste, syn utekl také, dcera k nám nepřišla, proto si nezasloužíte nic jiného než smrt.” Závěrem svědek uvedl, že jako otec a člověk žádá soud, aby vzal ohled na jeho životní situaci a umožnil jeho dětem život v klidu a míru, neboť utíkaly před nespravedlností.

Zástupce žalovaného k výpovědi svědka, že jeho syn M. byl aktivním členem Národní strany Afghánistánu, odkázal na obsah správního spisu tohoto žalobce, kde uvedl, že nebyl členem žádné politické strany, tuto skutečnost poprvé zmínil až v žalobě.

Svědka M. Z. N., nar. 11.5. 1951, státní příslušník Nizozemí uvedl, že pochází ze stejné vesnice jako žalobkyně a její bratr a je obeznámen s jejich situací. Uvedl, že získal v Nizozemí politický azyl. K současné situaci v Afghánistánu uvedl, že je tam chaos, nepořádek, lidé umírají, když je někdo členem Lidové demokratické strany Afghánistánu, čeká na něho smrt. Ke své osobě uvedl, že z vlasti utekl před Talibanem. Taliban požadoval po jeho rodině dvě dcery, aby se provdaly za příslušníky Talibanu. To nemohl připustit, dcery byly ještě malé a dotyčným mužům bylo 50-60 let. S celou rodinou utekli nejdříve do Pákistánu a dále do Nizozemí, kde on, jeho manželka a šest dětí získali azyl. K dotazu soudu dále uvedl, že v Afghánistánu byl od roku 1972 členem Lidové demokratické strany Afghánistánu (zástupce žalobkyně vysvětlil, že tato strana se v roce 2003 přejmenovala na Národní demokratickou stranu Afghánistánu). Měl hodně problémů s Talibanem z důvodů členství v této straně. Největší zkázou pro jeho rodinu bylo to, když Taliban naverboval jednoho z jeho synů na vojnu a ten tam zahynul. Svědek dále vypověděl, že ví o problémech otce žalobkyně s Talibanem, kterým byl vězněn i o potížích bratra žalobkyně Mohammeda s Talibanem. V roce 2011 byl na návštěvě v Afghánistánu u své staré matky, zajímal se o situaci rodiny D., o výše uvedených skutečnostech ho informovali místní lidé. Dozvěděl se také o zabití stařešiny A., který podepsal záruku za propuštění bratra žalobkyně.

Při dalším jednání soudu účastníci odkázali na svá písemná podání ve věci. Zástupce žalobkyně k důkazu zaslal vyjádření předsedy Demokratické strany Afghánistánu, nyní žijícího v Anglii, pana N. S. Jedná se o kopii jedné strany textu ze dne 18.3.2012 v anglickém jazyce na obyčejném nehlavičkovém papíru, bez razítka s podpisem pisatele. Přiložen je neoficiální překlad do českého jazyka. Autor textu uvádí, že zná otce žalobkyně i jejího bratra Mohammeda, potvrdil členství otce žalobkyně v Lidové demokratické straně Afghánistánu a že kvůli tomu měl problémy s Talibanem. Dále uvedl, že bratr žalobkyně Mohammed se stal členem Party-Milli-Afghánistán (PMA), nejsilnější demokratické strany Afghánistánu, jejíž principy jsou v rozporu s názory Talibanu, a proto také čelil potížím s Talibanem.

Zástupce žalobkyně požádal soud, aby provedl výslech žalobkyně, a to zejména k důkazu – slibu stařešinů za propuštění bratra žalobkyně M. Uvedl, že pan A., jeden ze stařešinů, který uvedený slib podepsal, byl Talibanem zavražděn. Rodina pana A. vyhlásila formou vendety soukromou

válku vůči žalobkyni a jejímu bratrovi.

Žalobkyně po poučení dle § 131 o.s.ř. uvedla, že jejich problémy v zemi původu se zdvojnásobily poté, co stařešina pan A., který se zaručil za propuštění jejího bratra, byl zavražděn. Vysvětlila, že pokud někdo učiní příslib, zodpovídá za jeho porušení celá rodina. Její bratr M. přislíbil vůdci Talibanu jménem M. N., že se za něho žalobkyně provdá a již tento samotný příslib znamená, že je považována za jeho manželku. Protože ho odmítla a nesouhlasila se sňatkem, museli vlast opustit. Uvedla, že dotyčný člověk je krutý, nedobrý, má již tři manželky. Takový sňatek by nebyl na základě její svobodné vůle. Pokud by ke sňatku došlo, M. N. by zabil jejího bratra a získal jejich majetek. K tomu vysvětlila, že celá její rodina, tj. rodiče a ostatní sourozenci žijí mimo Afghánistán a bratr M. zastupoval celou rodinu. Pokud by M. N. odstranil bratra, získal by přes ni jako svoji manželku celý jejich rodinný majetek.

Zástupce žalobkyně v závěrečném návrhu odkázal na podanou žalobu a setrval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věcí žalovanému k dalšímu řízení. Požádal o přiznání nákladů řízení, které se zavázal vyčíslit ve lhůtě jednoho týdne.

Pověřený zástupce žalovaného odkázal na vydané rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Náklady řízení nežádal.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba **j e d ů v o d n á**.

Soud při svém rozhodování vycházel z následujících úvah a hodnocení

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část

jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo hrozba vážné újmy zřejmě vztahuje pouze na část státu.

Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

Podle § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Soud předně konstatuje, že dnešního dne zrušil rozhodnutí žalovaného ve věci bratra žalobkyně M. D. a jeho rodinných příslušníků (sp. zn. 32Az 14/2011), kteří uvedli, že jejich potíže v zemi původu s Talibanem nastaly poté, co byl bratr žalobkyně M. třikrát unesen Talibanem z důvodu dřívější politické a současné pracovní činnosti svého otce, který je i otcem žalobkyně (práce pro britské vojenské jednotky působící v Afghánistánu). Soud konstatuje, že žalobkyně je dospělou sestrou žalobce M., v zemi původu žila s ním a jeho rodinou a sdílela s nimi společný osud. Proto se jí problémy bratra rovněž dotýkaly. Jako své potíže uvedla obavu z následků svého nesouhlasu uzavřít manželství s vůdcem Talibanu jak ze strany samotného hnutí Taliban, tak i ze strany místních obyvatel, kteří se za ně (propuštění bratra a dodržení slibu) zaručili. Soud na tomto místě odkazuje na podstatnou část svého zrušujícího rozsudku ve věci bratra žalobkyně.

Po provedeném přezkumném řízení, má soud i v případě žalobkyně za to, že žalovaný s ohledem na specifické okolnosti tohoto případu nesprávně posoudil všechny relevantní skutečnosti. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) vyplývá, že při posuzování individuálních případů je správní orgán povinen zohlednit jaká je v zemi původu žadatele úroveň ochrany lidských práv a způsob výkonu státní moci v ní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003-89, ze dne 30. 3. 2007, č. j. 4 Azs 249/2006-80, dostupné na www.nssoud.cz). Právě tato skutečnost je dle NSS určující pro posouzení, zda důkazní břemeno leží na straně žadatele o udělení azylu a tento musí přiměřeně prokázat svá tvrzení, nebo zda důkazní břemeno nese správní orgán, který pak musí uspokojivě vyvrátit veškerá tvrzení žadatele o azyl. Je-li např. o zemi původu žadatele známo, že stav dodržování lidských práv je špatný, tak jak tomu zcela jistě je v Afghánistánu, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k

nezákonným výpadům na civilní obyvatelstvo, mizení osob, častému používání mučení, národnostnímu útisku, atd., pak tyto skutečnosti musí správní orgán zohlednit v situaci důkazní nouze, a to ve prospěch žadatele o azyl. Žalobkyně společně se svým bratrem na podporu svých tvrzení předložili v průběhu správního řízení celou řadu listinných důkazů. V řízení před soudem byl proveden výslech jimi navržených svědků, a to otce žalobkyně a dalšího obyvatele vesnice G., kterým a jejich rodinám byl v zahraničí udělen politický azyl z důvodu pronásledování ze strany hnutí Taliban. Tato svědectví dle názoru soudu potvrzují přiměřenou pravdivost žalobkynin předneseného azylového příběhu a jejich oprávněných obav z pronásledování pro případ návratu do země původu. Žalobkyně namítala nesprávné hodnocení důkazů žalovaným (§ 50 odst. 3, § 68 odst. 3 správního řádu). Krajský soud těmto námitkám žalobkyně přisvědčil.

V řízení bylo dle názoru soudu prokázáno, že potíže rodiny žalobkyně (resp. jejího bratra) s hnutím Taliban souvisely s dřívější politickou činností jejich otce a s jeho současnými pracovními aktivitami (práce pro britské vojenské jednotky ISAF v Afghánistánu). V neposlední řadě potíže bratra a nyní i její vlastní spočívaly v nedodržení slibu sňatku s vůdcem hnutí Taliban.

Ustanovení § 2 odst. 8 zákona o azylu je třeba dle judikatury NSS vykládat eurokonformně (viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, č.j. 2 Azs 45/2008- 67, www.nssoud.cz). Je proto třeba přihlídnout také k čl. 6 směrnice Rady č. 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), který stanoví, že „mezi původce pronásledování nebo vážné újmy patří a) stát; b) strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu; c) nestátní původci, lze-li prokázat, že původci uvedení v písmenech a) a b), včetně mezinárodních organizací, nejsou schopni nebo ochotni poskytnout ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu, které jsou uvedeny v článku 7.“ (poznámka soudu novelou zákona o azylu (zákonem č. 427/2010 Sb.) bylo s účinností od 1.1. 2011 novelizováno ustanovení § 2 odst. 8, doplněno o nové odstavce 9 a 10, v nichž je uvedena definice pronásledování a původců pronásledování nebo vážné újmy v souladu s citovaným eurokonformním výkladem).

Obavy žalobkyně z pronásledování je třeba dle názoru krajského soudu hodnotit jako odůvodněné, neboť poměry panující v její zemi původu jsou takové, že státní moc je není schopna před původcem pronásledování (hnutím Taliban) ochránit. Její bratr se obrátil se žádostí o ochranu celé rodiny na starostu dané oblasti, tato mu nebyla poskytnuta a dokonce mu bylo vyhrožováno. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí označil takou ochranu za nedostatečnou, současně však připouští, že možnost nalezení účinné ochrany lze považovat za velmi omezenou a ztíženou. I když žalovaný tuto skutečnost (ztíženou možnost účinné ochrany) zohlednil pouze ve vztahu k udělení doplňkové ochrany, je dle názoru soudu třeba tuto skutečnost posoudit i ve vztahu k samotnému ustanovení § 2 odst. 8 zákona o azylu ve světle výše uvedeného eurokonformního výkladu. Z toho

pro projednávaný případ vyplývá, že pokud byli příslušníci Talibanu vyhodnoceni jako možní původci vážné újmy, byli rovněž možnými původci pronásledování (žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl: „nelze s naprostou jistotou vyloučit i možnost nelidského či ponižujícího zacházení ze strany ozbrojených protivládních skupin (Taliban) vzhledem k několika únosům bratra žadatelky a případnému vynucenému sňatku“.) Informace UNHCR z prosince 2010 hovoří o zhoršené situaci a přibývajících útocích na civilisty. V této souvislosti je soud nucen konstatovat, že ač na straně 4 napadeného rozhodnutí jsou citovány použité informace o zemi původu (citované výše), ve správních spisu se nachází toliko Informace UNHCR ze 17.12. 2010, a ta odůvodněné obavy žalobkyně pro případ návratu nevylučuje. I v tomto směru soud shledává pochybení na straně žalovaného a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné.

Dle názoru soudu lze na případ žalobkyně analogicky aplikovat i závěr učiněný Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 25.1. 2011, č.j. 6 Azs 36/2010, www.nssoud.cz, v němž se mimo jiného uvádí: „Skutečnost, že žadatelka o mezinárodní ochranu byla nucena uzavřít sňatek nebo setrvat v manželství proti své vůli, lze v souběhu s dalším porušováním lidských práv (například domácím násilím) a podle situace v zemi původu považovat za pronásledování [čl. 9 písm. b) kvalifikační směrnice (2004/83/ES)]“. V neposlední řadě je třeba posoudit situaci žalobkyně a její obavy z pronásledování s ohledem na poměry v zemi původu žalobkyně, zejména dodržování islámských tradic a sankcí za jejich porušení. Soud ve shodě s žalobními námitkami shledal udělenou doplňkovou ochranu za nedostatečnou.

Vzhledem k tomu, že vytýkané pochybení se týká rozhodování žalovaného ve správním řízení, nezbylo krajskému soudu než v souladu s ust. § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro nezákonnost a vady řízení zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. V něm správní orgán komplexně a objektivně zhodnotí všechna tvrzení žalobkyně, jí předložené důkazy spolu s důkazy provedenými v řízení před krajským soudem, doplní a aktualizuje podkladové zprávy o zemi původu a teprve poté vydá nové a řádně odůvodněné rozhodnutí. Dle § 78 odst. 5 s. ř. s. je v dalším řízení správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku.

Výrok II. o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náklady řízení na straně žalobkyně spočívají v odměně a hotových výdajích advokáta, kterého si zvolila na základě plné moci. Zástupce žalobkyně požadoval přiznání odměny za 4 úkony právní služby, a to za přípravu a převzetí zastoupení, za sepsání žaloby, za účast na jednání před soudem dne 5.4. 2012 a dne 31.5. 2012 (§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů) po 2.100,-Kč, tj. celkem 8.400,-Kč, 4 paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky) po 300,-Kč, tj. 1.200,-Kč a 20% DPH ve výši 1.920,- Kč (přílohy potvrzení o registraci plátce DPH). (Pozn. soudu:

vyúčtování cestovného a náhrady za ztrátu času bylo zástupci žalobkyně přiznáno v řízení vedeném pod. sp. zn. 32Az 14/2011, neboť obě jednání, která spolu souvisí, se konala vždy ve stejný den). Náklady řízení tak dle vyúčtování zástupce žalobce činí celkem 11.520,-Kč, soud žalobkyni náhradu nákladů řízení v této výši přiznal a zavázal žalovaného k jejich úhradě k rukám zástupce žalobkyně do 30-ti od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 7. června 2012

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně